

O prezență fascinantă :

SERGIU CELIBIDACHE

Ca să poți scrie despre Sergiu Celibidache ai nevoie de un timp îndelung în care reverberările halucinante să se piardă. Trebuie să-ți recapeți clarviziunea, smulsă parcă de atmosfera sa iradiantă. Pentru că, pășind spre o întâlnire cu arta lui, fără să-ți dai seama, muzica gestul, atmosfera devin imperiul recules al lui Celibidache, care se impune și robește. În momentul acela îți se propune să contempli spații, spații uitate. Gesturile simple, iluminate, fuseseră și ele uitate. Totul renaște dintr-o mână colosală, fanatică, teribil de volitivă, dintr-o privire căreia nu i se poate opune rezistență nici când e aprigă, tulburată, nici când e gingașă. Înfini de gingașă.

Sergiu Celibidache este clădit parcă pentru gestul dirijării. Statura sa se profilează în totalitate peste orchestră, copleșind-o, fără posibilitate de scăpare de sub atenție nici un moment. Stăpânește tehnica baghetei cu o siguranță singulară. Cu precizie absolută, cu o fantezie inimaginabilă. Deasupra (fără a vrea o disociere, pentru că ne dăm perfect seama că ar fi banală și neizbutită în cazul lui Celibidache) patronează o inteligență scăpărătoare, care găsește în întreg firescul, reducția lui la elementele fundamentale, o mare simplitate sculpturală. Memoria lui este de-a dreptul supraumană. După ce observi în câte părți își disimulează atenția, dirijind fără partitură, cum nu-i scapă nici cel mai

mic detaliu fără să-l indice orchestrei (ca spre a demonstra o performanță a minții), aproape amețind, ești cuprins de un sentiment de panică... nu va greși undeva? Luciditatea sa este atât de mare, dovedindu-se inepuizabilă în toate cele șase concerte ce s-au succedat la numai câteva ore, încît te simți obligat să crezi, o dată mai mult, în capacitățile umane infinite.

Toată gama cromatică a nuanțelor este stăpînită și modulată de el pentru a obține, după caz, fie îngroșări de linii fie subțieri de clinchete de cristale lovite. Mai presus de toate aparențele, Celibidache este un poet al stărilor suave, delicate, pe care știe să le dezvolte pînă la plenitudine.

Sincer vorbind din cîte auzisem și citisem în presă, imaginația mea solicitată n-a putut întrece realitatea pe care o ai în față, cînd îl vezi pe Sergiu Celibidache conducînd. Auzisem la Radio cîteva înregistrări pe bandă de magnetofon. Impresia mea, atunci, fusese cu adevărat unică. Ceea ce reușea Sergiu Celibidache să scoată din taina sunetelor era cimec.ro

marile esențe ale artei. În concerte am descoperit însă, o calitate în plus, pe care nu o mai cunoscusem pînă atunci. Ca marile cugete, el e în stare să se distanțeze de sine, permițînd loc ironiei între categoriile estetice ale artei. Și m-am convins că, în muzică, sînt destule locuri unde tonurile desuete, sînt foarte manifeste, dar trecem peste ele fără a le băga în seamă. Inzestrat cu această calitate în plus, Sergiu Celibidache ne poate face să rîdem în hohote după un bis, după cum își poate arunca maliția ironiei asupra altor pagini interpretate. Al cătelea simț al său este acesta?

„Zilele Celibidache“ din București (așa pot fi numite, căci au cucerit aproape toată suflarea) s-au încheiat, dar ele rămîn vieve. Geniul său a ars ca o flacără cu cea mai frumoasă lumină și poate că, aplauzele frenetice ce inunda cu mai mult de jumătate de oră la fiecare concert cupola sălii Studio, să-i fi fost o nobilă răscumpărare.

Acest triumf al frumuseții spiritului, sîntem siguri, ne va fi oferit din nou, cit de curînd, de Sergiu Celibidache.

Iancu Dumitrescu

